

Adresáti: dle rozdělovníku

ČÍSLO JEDNACÍ

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA/LINKA/E-MAIL

LIBEREC

OD 564/2016-2/280.9/Hk
KULK 61902/2016

Mgr. Karel Holina / 279
karel.holina@kraj-lbc.cz

26.7.2016

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor dopravy (dále jen „Krajský úřad Libereckého kraje“ nebo „odvolací správní orgán“), jako správní orgán věcně a místně příslušný podle ustanovení § 40 odst. 3 písm. d) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), podle ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších právních předpisů, a jako nadřízený správní orgán podle ustanovení § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), k rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím obcí, na základě odvolání účastníka řízení /podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)/, kterým je Jan Berko, [redacted] (dále jen „Jan Berko“), zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, advokátem, ČAK evid. č. 09849, IČ: 66255741, se sídlem Panská 895/6, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00 (dále jen „JUDr. Adam Batuna“), ze dne 14.4.2016, proti rozhodnutí Městského úřadu Raspenava, stavební oddělení, silniční správní úřad, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (dále jen „Městský úřad Raspenava“ nebo „prvoinstanční správní orgán“), ze dne 30.3.2016 pod Č.j.: RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8 8 a spisovou značkou: RA/2462/2015, kterým jako věcně a místně příslušný silniční správní úřad podle ustanovení § 40 odst. 5 písm. c) zákona o pozemních komunikacích (před novelou účinnou od 31.12.2015), na základě žádosti ze dne 23.11.2015, kterou podal Jan Berko, zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, v řízení o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu rozhodl (deklaroval), že na části pozemku p. č. 171/2 v katastrálním území a obci Raspenava, jehož část je vyznačena v příloze rozhodnutí, existuje pozemní komunikace kategorie veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a tento právní vztah trvá od nepaměti, a kde dalšími účastníky řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu jsou Alexej Berko, [redacted] (dále jen „Alexej Berko“), Bohdan Berko, [redacted] PSČ: 464 01 (dále jen „Bohdan Berko“), Josef Berko, [redacted] Raspenava, PSČ: 464 01 (dále jen „Josef Berko“), Lubomír Berko, [redacted] (dále jen „Lubomír Berko“), Milan Berko, [redacted] (dále jen „Milan Berko“), Miroslav Berko, [redacted] (dále jen „Miroslav Berko“), Jaroslava Böhmová, [redacted] (dále jen „Jaroslava Böhmová“), Helena Holubcová, nar. [redacted] (dále jen „Helena Holubcová“), Daniela Ledvinková, [redacted] (dále jen „Daniela Ledvinková“), a Ivana Pavlišťová, [redacted] (dále jen „Ivana Pavlišťová“), r o z h o d l i podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu takto:

odvolání Jana Berko, zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, ze dne 14.4.2016 se zamítá a napadené rozhodnutí Městského úřadu Raspenava ze dne

Krajský úřad Libereckého kraje

U Ježí 642/2a • 461 80 Liberec 2 • tel.: + 420 485 226 610 • fax: + 420 485 226 272
e-mail: podatelna@kraj-lbc.cz • www.kraj-lbc.cz • IČ: 70891508 • DIČ: CZ70891508
Datová schránka: e5kbvkv

30.3.2016 pod Č.j.: RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8 8 a spisovou značkou: RA/2462/2015 se v celém rozsahu potvrzuje.

Odůvodnění

Dne 24.5.2016 obdržel Krajský úřad Libereckého kraje od Městského úřadu Raspenava, jako příslušného silničního správního úřadu podle ustanovení § 40 odst. 5 písm. c) zákona o pozemních komunikacích (před novelou účinnou od 31.12.2015), správní spis s odvoláním Jana Berko, zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, ze dne 14.4.2016, proti rozhodnutí Městského úřadu Raspenava ze dne 30.3.2016 pod Č.j.: RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8 8 a spisovou značkou: RA/2462/2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým jako věcně a místně příslušný silniční správní úřad podle ustanovení § 40 odst. 5 písm. c) zákona o pozemních komunikacích (před novelou účinnou od 31.12.2015), na základě žádosti ze dne 23.11.2015, kterou podal Jan Berko, zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, v řízení o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu rozhodl (deklaroval), že na části pozemku p. č. 171/2 v katastrálním území a obci Raspenava, jehož část je vyznačena v příloze rozhodnutí, existuje pozemní komunikace kategorie veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích (dále jen „účelová komunikace“) a tento právní vztah trvá od nepaměti. Dalšími účastníky řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu jsou Alexej Berko, Bohdan Berko, Josef Berko, Lubomír Berko, Milan Berko, Miroslav Berko, Jaroslava Běhmová, Helena Holubcová, Daniela Ledvinková a Ivana Pavlišťová. Účastníky řízení podle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu jsou Vlastislav Vlk, [redacted],

PSČ: 464 01, Jana Vlková, [redacted] Hubert Silný, [redacted] Alena Silná, [redacted] Alena Pavlatová, [redacted] Tomáš Kříž, [redacted] Zdenka Jehličková, [redacted] Martina Mizerová, [redacted] Ing. Lukáš Plechatý, [redacted] Monika Pacholíková, [redacted]

PSČ: 464 01, Česká republika, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00, Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace, IČ: 70946078, se sídlem České Mládeže 632/32, Liberec VI-Rochlice, Liberec, PSČ: 460 06, a Město Raspenava, IČ: 00263141, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (dále jen „Město Raspenava“). V dané věci bude aplikován zákon o pozemních komunikacích účinný v době podání žádosti, tj. před novelou účinnou od 31.12.2015.

Napadené rozhodnutí Městského úřadu Raspenava bylo doručeno Janu Berko, zastoupenému na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, dne 31.3.2016, a ten proti němu podal dne 14.4.2016 odvolání. Odvolání bylo doručeno Městskému úřadu Raspenava dne 14.4.2016. Jedná se tedy o odvolání podané řádně a včas.

Vzhledem k tomu, že Městský úřad Raspenava neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 87 správního řádu, spis i s odvoláním předal se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu a ten jej obdržel dne 24.5.2016.

Z předloženého spisu vyplývají chronologicky dále zejména následující skutečnosti.

Dne 23.11.2015 podal Jan Berko, zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, na Městský úřad Raspenava žádost o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 odst. 1 správního

řádu ve věci určení charakteru komunikace na pozemku p. č. 171/2 v katastrálním území a obci Raspenava.

Městský úřad Raspenava dne 8.12.2015 oznámil účastníkům zahájení řízení o žádosti Jana Berko, zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, a současně nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě.

Dne 7.1.2016 provedl Městský úřad Raspenava ústní jednání spojené s ohledáním na místě potencionální účelové komunikace, o čemž byl sepsán protokol.

Dne 26.1.2016 byl do spisu založen vytyčovací náčrt i geometrický plán zpracovaný Ing. Otakarem Rožánkem.

Dne 29.1.2016 vyrozuměl Městský úřad Raspenava účastníky řízení o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.

Dne 30.3.2016 vydal Městský úřad Raspenava napadené rozhodnutí.

Dne 14.4.2016 podal Jan Berko, zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, odvolání proti napadenému rozhodnutí.

Dne 29.4.2016 vyzval Městský úřad Raspenava účastníky řízení k vyjádření se k podanému odvolání.

K podanému odvolání se vyjádřili Bohdan Berko, Miroslav Berko, Milan Berko, Alexej Berko, Česká republika, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, se sídlem Dlážďená 1003/7, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00, a Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace, IČ: 70946078, se sídlem České Mládeže 632/32, Liberec VI-Rochlice, Liberec, PSČ: 460 06.

Krajský úřad Libereckého kraje v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem. Odvolací správní orgán zjistil, že Městský úřad Raspenava vydal napadené rozhodnutí v rámci své pravomoci, nepřekročil meze své vymezené působnosti a v řízení postupoval zákonem stanoveným postupem. Napadené rozhodnutí není ani v rozporu s hmotným právem.

Odvolací správní orgán považuje za nutné uvést, že v daném případě se jedná o řízení o určení právního vztahu, které je zvláštním typem správního řízení, jehož účelem je upravit specifická pravidla pro vydávání deklaratorních rozhodnutí. Tedy rozhodnutí, jimiž se nezakládají nová práva ani nové povinnosti, ale rozhodnutí, jimiž se v určité věci prohlašuje, že jmenovitě určená osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá. Jde tedy o deklaratorní akt, který nestanoví nová subjektivní práva a právní povinnosti. Má pouze procesní důsledky, v rovině práva hmotného není právní skutečností. Jednou z podmínek vydání deklaratorního rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu je podání žádosti. Řízení podle tohoto ustanovení je tudíž řízením o žádosti. Jednou z podmínek vydání deklaratorního rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu je podání žádosti. Podle ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu je „*Řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení (dále jen "žádost"), došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.*“ Žádost Jana Berko, zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu došla prvoinstančnímu správnímu orgánu dne 23.11.2015. Tímto dnem bylo řízení o této žádosti

zahájeno. Je-li žádost v souladu s ustanovením § 45 správního řádu je nutno postupovat podle ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu, tedy „*O zahájení řízení je správní orgán povinen uvědomit bez zbytečného odkladu všechny jemu známé účastníky.*“. Informace účastníkům řízení podle ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu o tom, že bylo zahájeno správní řízení o žádosti, musí, pokud možno, obsahovat stejné údaje, jaké obsahuje oznámení o zahájení řízení podle ustanovení § 46 odst. 1 správního řádu (věta druhá), tedy „*Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.*“. Předmět řízení musí být přesně a bez pochybností vymezen. Podle ustanovení § 45 odst. 4 správního řádu platí, že: „*Žadatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět; toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.*“ Také v řízení deklaratorním platí zásada materiální pravdy, jež je však do jisté míry oslabena. Důkazní břemeno nese žadatel, který spoluzodpovídá za zjištěný skutkový stav. Úřad může, respkt. má, provést i jiné důkazy, nepostačují-li důkazy účastníků. Není tedy vázán výhradně návrhem důkazů ze strany účastníků. Až v situaci, kdy sám nemá vodítko, kterého by se zachytil při dalším objasnění skutkového stavu, tedy při objasňování nejasností a rozporů, může se spokojit s důkazy provedenými, i když nejsou zcela dostatečné. Podle ustanovení § 142 odst. 3 správního řádu pro dokazování v řízení o určení právního vztahu platí ustanovení § 141 odst. 4 správního řádu obdobně.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je pozemní komunikace dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti. Podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. d) zákona o pozemních komunikacích, je jednou z kategorií pozemní komunikace i účelová komunikace. Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je účelová komunikace pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy tím není dotčena. Existence i zánik účelové komunikace jsou vázány na existenci jejich čtyř znaků, tj. plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích, stálost a patrnost v terénu, souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností i nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba. Aby mohla být nějaká cesta považována za účelovou komunikaci, tak musí být současně splněny všechny tyto čtyři znaky. Účelová komunikace nemusí být zpevněná, nemusí jít ani o stavbu spojenou se zemí pevným základem. Účelovou komunikací může být přímo pozemek, který slouží jako dopravní cesta. Přitom je i nerozhodné jak je účelová komunikace, respkt. pozemek, na němž se účelová komunikace nachází či pozemek, který je účelovou komunikací, evidován v katastru nemovitostí (např. rozsudek NNS sp. zn. 6 Ans 2/2007-128 ze dne 15.11.2007). Vlastníkem účelové komunikace mohou být i osoby soukromého práva, na rozdíl od ostatních kategorií pozemních komunikací. Pokud jde o „souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností“, tak účelovou komunikací (za předpokladu splnění dalších jejích tří znaků) se pozemek nebo jeho část stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným nebo konkludentním (tj. strpěním), aby byl pozemek takto užíván (tedy, aby byl tento pozemek či jeho část užíván jako účelová komunikace). Právní ochrana účelových komunikací je založena na ochraně veřejného zájmu. Veřejným zájmem je v tomto případě zájem na zachování obecného užívání. Primárním účelem účelové komunikace je zajištění přístupu vlastníků k jejich nemovitostem tam, kde není jiná alternativa přístupu, o které by se ještě dalo rozumně uvažovat (alternativní účelová komunikace již musí reálně existovat), a kde tento přístup není upraven institutem soukromoprávním (např. výprosa,

závazkový vztah atp.). Prosazení veřejného zájmu je tedy možné jen v takovémto úzkém rozsahu. Obecné užívání lze pak podřadit pod pojem veřejné užívání. Z uvedeného vyplývá, že je nepřipustné skrze institut účelové komunikace omezovat vlastnické právo v případech, kde absentuje veřejný zájem. Ten bude absentovat tam, kde komunikace neslouží veřejnosti, ale pouze potřebě jednoho konkrétního vlastníka sousední nemovitosti, pokud nepůjde o situaci, kdy i za daného stavu věci umožní vlastník účelové komunikace její obecné užívání. Přitom souhlas může být výslovný nebo konkludentní. Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku (účelové komunikace). Ti pak nejsou oprávněni účelovou komunikaci ze své vůle uzavřít. Tedy omezení vlastnického práva k pozemku ve formě veřejného přístupu na tento pozemek je způsobilé přecházet z vlastníka na vlastníka, takže není třeba souhlasu nového vlastníka, pokud byl souhlas udělen vlastníky předchozími. Tento závěr nelze v plné míře vztahovat jen na případy, kdy vlastnické právo k pozemku bylo nabyto v restituci, kdy souhlasem předchozího vlastníka není vázán vlastník, který pozemek nabyl v rámci restituce od veřejnoprávní korporace. Pokud vlastník souhlasí s tím, aby jeho pozemek byl užíván jako účelová komunikace, vychází soudní judikatura ze závěru, že vlastník pozemek k tomuto účelu věnoval, tedy věnoval jej obecnému užívání. Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Stačí tedy, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako pozemní komunikace. V případě nesouhlasu musí jít o aktivní jednání. Pro posouzení konkludentního souhlasu je podstatná objektivní skutečnost, tedy již samotná existence užívané cesty (historicky, od nepaměti), nikoli pak subjektivní sdělení předchozího vlastníka či vlastníků ex post, tedy dodatečně. Vlastník pozemku, který jej věnoval obecnému užívání, však nemusí být vždy znám. To bývá pravidlem u pozemků, které jsou obecně užívány jako účelové komunikace řadu let. V takovýchto případech mnohdy nejde určit konkrétního vlastníka, jenž v minulosti pozemek obecnému užívání věnoval. Pak se vychází z předpokladu, že pozemek je jako účelová komunikace užíván od nepaměti. V případě historických právních vztahů není jednoduché, respkt. někdy ani možné určit přesně, kdy takový vztah vznikl a v těchto případech je možné vydat deklaratorní rozhodnutí tak, že se jim bude určovat, že právní vztah k určitému datu, které je prokazatelné, již existoval nebo naopak neexistoval.

Tyto vesměs obecné skutečnosti považoval Krajský úřad Libereckého kraje za nutné předeslat úvodem odůvodnění tohoto rozhodnutí. Pokud jsou v další části odůvodnění tohoto rozhodnutí uváděna čísla pozemkových parcel či čísla stavebních parcel a budov, jedná se vždy o katastrální území a obec Raspenava.

Krajský úřad Libereckého kraje dále přezkoumal správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání ze dne 14.4.2016 (dále jen „odvolání“) Jana Berko (dále též i jen jako „odvolatel“), zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou. Odvolatel v bodě I. odvolání shrnuje odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjadřuje svůj nesouhlas se závěry prvoinstančního správního orgánu; v bodě II. odvolání pak uvádí důvody podání žádosti; vlastní námitky jsou uvedeny v bodě III. odvolání a spočívají v tom, že podle odvolatele nejsou dány kumulativně čtyři znaky existence účelové komunikace, zejména pak znak nutné komunikační potřeby; v bodě IV. odvolání navrhuje Jan Berko, zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, odvolacímu správnímu orgánu změnu napadeného rozhodnutí tak, že na pozemku p. č. 171/2 v katastrálním území a obci Raspenava neexistuje veřejně přístupná účelová komunikace.

Námítka uvedená v odvolání v bodě III., kde je namítáno, že nejsou dány kumulativně znaky existence účelové komunikace odvolací správní orgán považuje za nedůvodné a uvádí následující.

Jak již bylo na jiném místě odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedeno, tak existence i zánik účelové komunikace jsou vázány na existenci jejich čtyř znaků, tj. plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích, stálost a patrnost v terénu, souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností i nutná a

ničím nenahraditelná komunikační potřeba. Aby mohla být nějaká cesta považována za účelovou komunikaci, tak musí být současně splněny všechny tyto čtyři znaky. V daném případě při zkoumání těchto znaků je nutné, aby silniční správní úřad posuzoval potencionální účelovou komunikaci jako funkční celek (tj. od křižovatky ke křižovatce). Zvláště při hodnocení znaků souhlas vlastníka s obecným užíváním a nutná komunikační potřeba nelze potencionální účelovou komunikaci tzv. „kouskovat“ na její jednotlivé části, respkt. pozemky. Jednotlivé pozemky totiž mnohdy sami o sobě některý ze znaků nesplňují, neboť ten se vztahuje k cestě jako celku. Je to dáno tím, že každá veřejná cesta je schopna (je způsobilá) plnit svůj dopravní účel jedině v kontextu celé sítě ostatních pozemních komunikací, jejímž je smysluplnou součástí. Z tohoto pohledu je část posuzovaného pozemku p. č. 171/2 (označená ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze) součástí účelové komunikace, která se se nachází i na jiných pozemcích, zejména pak na pozemku p. č. 171/1 (v majetku Města Raspenava) mezi napojením na silnici II/290 (ulice Fučíkova) a silnici III/2904 (ulice Liberecká). Dílčí posuzování části pozemku p. č. 171/2 (označené ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze) by v konečném důsledku mohlo vést i k zániku celé účelové komunikace, neboť její původní dopravní role by byla takovýmto umělým zásahem podstatně okleštěna. Bez části pozemku p. č. 171/2 (označené ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze) posuzovaná účelová komunikace nemohla, v důsledku šířkových poměrů, plnit současnou dopravní roli (účelová komunikace by nebyla průjezdná pro některé druhy vozidel).

Nezbývá tedy, než shrnout, že prvoinstanční správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména na straně č. 2 a 3, správně posoudil čtyři znaky existence účelové komunikace, přitom nemohl dojít k jinému závěru, než k tomu, že v posuzovaném případě jsou tyto znaky dány. Odrazem těchto zjištění je pak i výrok napadeného rozhodnutí.

Jednotlivé znaky jsou dány z následujících důvodů:

Plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích – posuzovaná pozemní komunikace je dopravní cestou určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti, v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Jde o pozemní komunikaci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků, v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Jedná se zejména o spojení s nemovitostmi – budovami čp. 616, 623, 624 a 625, silnicí II/290 (ulice Fučíkova) i silnicí III/2904 (ulice Liberecká). Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „*plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích*“ je dán.

Stálost a patrnost v terénu - předmětná pozemní komunikace je stálá a patrná v terénu, v některých částech je zpevněná šotolinou či má asfaltový kryt. Na části pozemku p. č. 171/2 (označené ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze) jsou i patrné vyjeté koleje. Toto je patrné z pokladů pro vydání rozhodnutí, zejména z protokolu o provedení ústního jednání s ohledáním na místě ze dne 7.1.2016. Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „*stálost a patrnost v terénu*“ je dán.

Souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejnosti - účelovou komunikací se pozemek nebo jeho část stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným nebo konkludentním (tj. strpěním), aby byl pozemek takto užíván (tedy, aby byl tento pozemek či jeho část užíván jako účelová komunikace). Právní ochrana účelových komunikací je založena na ochraně veřejného zájmu. Veřejným zájmem je v tomto případě zájem na zachování obecného užívání. Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku (účelové komunikace). Ti pak nejsou oprávněni účelovou komunikací ze své vůle uzavřít. Tedy omezení vlastnického práva k pozemku ve formě veřejného přístupu na tento pozemek je

způsobilé přecházet z vlastníka na vlastníka, takže není třeba souhlasu nového vlastníka, pokud byl souhlas udělen vlastníky předchozími. Tento závěr nelze v plné míře vztahovat jen na případy, kdy vlastnické právo k pozemku bylo nabyto v restituci, kdy souhlasem předchozího vlastníka není vázán vlastník, který pozemek nabyt v rámci restituce od veřejnoprávní korporace. Pokud vlastník souhlasí s tím, aby jeho pozemek byl užíván jako účelová komunikace, vychází soudní judikatura ze závěru, že vlastník pozemek k tomuto účelu věnoval, tedy věnoval jej obecnému užívání. Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Stačí tedy, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako pozemní komunikace. V případě nesouhlasu musí jít o aktivní jednání. Pro posouzení konkludentního souhlasu je podstatná objektivní skutečnost, tedy již samotná existence užívané cesty (historicky, od nepaměti), nikoli pak subjektivní sdělení předchozího vlastníka či vlastníků ex post, tedy dodatečně. Vlastník pozemku, který jej věnoval obecnému užívání, však nemusí být vždy znám. To bývá pravidlem u pozemků, které jsou obecně užívány jako účelové komunikace řadu let. V takovýchto případech mnohdy nejde určit konkrétního vlastníka, jenž v minulosti pozemek obecnému užívání věnoval. Pak se vychází z předpokladu, že pozemek je jako účelová komunikace užíván od nepaměti. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že pozemek p. č. 171/2 sloužil minimálně od roku 1993 pro občany z Liberecké ulice jako komunikační spojnice do ulice Fučíkova (např. příjezd a přístup do prodejny potravin), jak vyplývá z protokolu o ústním jednání provedeném dne 7.1.2016. V té době byl vlastníkem pozemku až do roku 1994 Pozemkový fond České republiky, od kterého jej do vlastnictví nabyt právní předchůdce současných vlastníků v rámci restitucí a vlastnil jej až do roku 2004. Přitom obecnému užíváním veřejností části pozemku p. č. 171/2 (označené ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze), jako součásti účelové komunikace nacházející se i na pozemku p. č. 171/1, nikdo po celou dobu nebránil. Nejedná se tedy o případ, kdy vlastnické právo k pozemku bylo nabyto v restituci od veřejnoprávní korporace se souhlasem předchozího vlastníka, kterým není vlastník (restituent) vázán. I restituent totiž, byť konkludentně, souhlasil s obecným užíváním veřejností pozemku p. č. 171/2, jako součásti účelové komunikace nacházející i na pozemku p. č. 171/1. Tento stav trval i po přechodu vlastnického práva na současné vlastníky, a to do doby podání žádosti ze strany Jana Berko, zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, či do doby krátce před tím. Navíc část spoluvlastníků pozemku p. č. 171/2 i nadále souhlasí s užíváním jeho části jako účelové komunikace. Není ani sporu o existenci účelové komunikace na souvisejícím pozemku p. č. 171/1, jenž je ve vlastnictví veřejnoprávní korporace, tj. Města Raspenava. Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností“ je dán.

Nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba - jak z protokolu o provedení ústního jednání spojeného s ohledáním na místě ze dne 7.1.2016, tak i z dalších podkladů pro vydání rozhodnutí (zejména z výpisů vlastnictví jednotlivých pozemků) je patrné, že pozemek p. č. 171/2, jako součást účelové komunikace nacházející se i na pozemku p. č. 171/1, plní funkci komunikačního spojení s nemovitostmi – budovami (rodinnými domy) čp. 616, 623, 624 a 625, i se silnicí II/290 (ulice Fučíkova) i silnicí III/2904 (ulice Liberecká). Opět je nutné se odkázat na to, že při zkoumání znaků existence účelové komunikace je nutné, aby silniční správní úřad posuzoval potencionální účelovou komunikaci jako funkční celek (tj. od křižovatky ke křižovatce). Zvláště při hodnocení znaků souhlas vlastníka s obecným užíváním a nutná komunikační potřeba nelze potencionální účelovou komunikaci tzv. „kouskovat“ na její jednotlivé části, respkt. pozemky. Jednotlivé pozemky totiž mnohdy sami o sobě některý ze znaků nesplňují, neboť ten se vztahuje k cestě jako celku. Je to dáno tím, že každá veřejná cesta je schopna (je způsobilá) plnit svůj dopravní účel jedině v kontextu celé sítě ostatních pozemních komunikací, jejímž je smysluplnou součástí. Případné komunikační alternativy, o nichž by se dalo reálně uvažovat, pak z tohoto pohledu neexistují, přitom nelze

požadovat jejich vybudování. V případě, že by prvoinstanční správní orgán rozhodl opačně, a deklaroval neexistenci účelové komunikace na části pozemku p. č. 171/2, vyloučil by její užití pro některé druhy silničních a jiných vozidel (viz šířkové poměry v posuzovaném místě) a pro tento druh dopravy by se stala účelová komunikace neprůjezdná, rozdělená na dvě slepé části. Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „*nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby*“ je dán.

Návrhu odvolatele uvedenému v bodě IV. odvolání na změnu napadeného rozhodnutí nelze vyhovět z důvodu shora uvedených.

Odvolací správní orgán považuje za vhodné uvést tu skutečnost, že jedním z důvodů podání odvolání je podle odvolatele poškozování části pozemku p. č. 171/2 přejížděním motorovými vozidly ze strany veřejnosti. Tímto přejížděním má docházet k rozšiřování komunikace a poškozování pozemku p. č. 171/2. Jak již bylo naznačeno v úvodu odůvodnění tohoto rozhodnutí, tak ochranu vlastníku účelové komunikace poskytuje samotný zákon o pozemních komunikacích (v účinném znění), kdy podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích (věta druhá) platí, že příslušný silniční správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.

Krajský úřad Libereckého kraje v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Přitom zjistil, že Městský úřad Raspenava vydal napadené rozhodnutí v rámci své pravomoci, nepřekročil meze své vymezené působnosti a v řízení postupoval zákonem stanoveným postupem. Odvolací orgán dále přezkoumal správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu odvolacích námitek uvedených v odvolání. Přitom neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 90 odst. 1 až 4 správního řádu, neboť odvolání považuje za nedůvodné. Proto rozhodl podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu a odvolání Jana Berko, zastoupeného na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, ze dne 14.4.2016 zamítnul a napadené rozhodnutí Městského úřadu Raspenava ze dne 30.3.2016 pod Č.j.: RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8 8 a spisovou značkou: RA/2462/2015 v celém rozsahu potvrdil. K tomuto závěru dospěl odvolací správní orgán na základě shora uvedených skutečností.

Poučení

Toto rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat (viz ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu).

otisk úředního razítka

Ing. Jan Čáp
vedoucí odboru dopravy

Rozdělovník:**Účastníci řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu:**

- Jan Berko, [redacted] zastoupený na základě plné moci JUDr. Adamem Batunou, advokátem, ČAK evid. č. 09849, IČ: 66255741, se sídlem Panská 895/6, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00 (datovou schránkou).
- Alexej Berko, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Bohdan Berko, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Josef Berko, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Lubomír Berko, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Milan Berko, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Miroslav Berko, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Jaroslava Böhmová, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Helena Holubcová, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Daniela Ledvinková, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Ivana Pavlišťová, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).

Účastníci řízení podle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu:

- Vlastislav Vlk, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Jana Vlková, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Hubert Silný, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Alena Silná, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Alena Pavlatová, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Tomáš Kříž, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).
- Zdenka Jehličková, [redacted] (doporučeně do vlastních rukou).

- Martina Mizerová, [REDACTED] (doporučeně do vlastních rukou).
- Ing. Lukáš Plechatý, [REDACTED] (datovou schránkou).
- Monika Pacholíkova, [REDACTED] (doporučeně do vlastních rukou).
- Česká republika, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00 (datovou schránkou).
- Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace, IČ: 70946078, se sídlem České Mládeže 632/32, Liberec VI-Rochlice, Liberec, PSČ: 460 06 (datovou schránkou).
- Město Raspenava, IČ: 00263141, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (datovou schránkou).

Dále obdrží po právní moci rozhodnutí:

- Městský úřad Raspenava, stavební oddělení, silniční správní úřad, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (doporučeně poštou se spisem).